

Erhverv

Eksistensgrundlaget i Arsuk er fangst, primært sæler. Der har altid været gode muligheder for at fange sæler, hvaler og fisk, ligesom et rigt fugleliv har suppleret godt til føden for fangerfamilierne. På et tidspunkt ændrede erhvervet radikalt karakter. Der kom rigtig mange torsk og laks, og fiskerflåden i Arsuk udbyggedes eksplosivt. Det var helt eventyrligt, hvad der blev indhandlet i 70'erne og 80'erne. I de senere år er fiskeriet dog aftaget næsten fuldstændigt, og bygden affolkes. De store trawlere og fiskekutterne er alle væk, og mange er nu igen fangere.

Imens beskæftiges andre i servicesektoren, og man prøver fra Hjemmestyrets side at komme med ideer til produktudvikling for at fremme beskæftigelsen, især på fiskefabrikken Arctic Greenland A/S, der er bygdens største arbejdsplads. Fabrikken er totalrenoveret i 2004-2005, og her indhandles mange forskellige grønlandske produkter som fisk, hval, sæl (kun i perioder), rensdyr- og moskusoksekød. Fabrikken laver som specialitet tørrede varianter af alle produkter. Sælskind er den væsentligste indtægtskilde med ca. 20-30 indhandlede sælskind pr. dag.

Paamiut Kommuniat prøver ved afvikling af erhvervskonferencer med forskellige interessenter fra Arsuk og det grønlandske samfund at komme med erhvervsfremmende tiltag, der kan give de nye arbejdspladser, der er så vigtige for bygden, så indbyggertallet igen vil stige.

Målet for fangerne er at få åbnet helt op for indhandling af sælkød, på hvilket der er løbende begrænsninger, samt for jolle-



fiskerne et ønske om at kunne indhandle hvalkød (sildepisker) på fabrikken samt en større kvote. I dag er kvoten kun 1 til 2 hvaler årligt.

Ved Fortuna Havn er der fårefold, de nordligst beliggende i Grønland. Ulrik Jensen og Jens Willumsen har hver deres besætning, så der i alt færdes ca. 300 får i området.

Der arbejdes med planer om at etablere et slagtehus til fårene, alternativt at kunne slagte dem på fabrikken, så der kan spares den vanskelige og omkostningstunge transport til Narsaq.

Slagtehuset vil åbne op for anden selvstændig virksomhed, idet der kan iværksættes produktion af lammeuld og lammeskind. Kunsthåndværk, smykkesten og husflid er ting, der måske kan give en lille ekstra indtægt, hvis det kan lykkes at få systematiseret og afsat en egentlig produktion. Det er især månestenen fra Kunnaatfjeldet samt fedtstenproduktion, der er interessante, og vi ser stadig turismeudvikling som en mulighed i samarbejde med Ivittuut.



Jubilæumsprogram ved venskabsbystævnet.

Torsdag 30. juni.

23:00 Ankomst med kystskib. Herefter indlogering.

Fredag 1. juli

10:00 Sejltur med inspektionsskibet til Arsukfjorden.

19:00 Officielle åbning af venskabsbystævnet.

Lørdag 2. juli.

10:00 Rundtur i Arsuk.

19:00 Middag i forsamlingshus.

Søndag 3.juli.

10:00 Fælles gudstjeneste.

13:00 Kajak opvisning.

Mandag 4. juli.

10:00 Vandretur til fjeldet eller fisketur med jolle. Der kan medbringes mad.

Tirsdag 5. juli.

10:00 Vandretur til Kuunnaatbugten med madpakke.

Onsdag 6. juli.

06:00 Afsked og afrejse med kystskib.



Venskabsbystævnet i Arsuk 1997.

Kontakt og adresser

Paamiut Kommuniat

3940 Paamiut

Tlf. 00299 681 277

e-mail: paamiut@paamiut.gl

Arsuk Filialkontor

3932 Arsuk

Tlf. 00299 685 022

e-mail: nuan@paamiut.gl

Website links:

www.arsukfjorden.gl

www.paamiut.gl

www.ivittuut.gl

Udgivet af Paamiut Kommuniat og Arsuk Bygdebestyrelse juni 2005.

Idé, tekst og design Søren Martinussen, Klintevej 22, 5300 Kerteminde, 65 32 44 18. suulut@stofanet.dk

Foto: © Suulut Foto ved Søren Martinussen.

Tryk OAB-Tryk a/s, Faaborgvej 105, 5250 Odense SV

Jubilæumsprogram uge 29.

Mandag 18. juli.

Ligkisteforeningen arrangerer dagens program.

8:00 Komiteen for Arsuks jubilæum åbner ugens festligheder i Qannguluttukasik. Der vil være flaghejsning og sange.

9:00 Gudstjeneste og nedlægning af kranse til minde for de afdøde. Morgenmad til alle i forsamlingshuset.

14:00 Rundtur i bygden.

15:00 Kaffe og the i forsamlingshuset. Alle er velkomne til at holde tale.

18:00 Grillfest for alle i det store telt.

21:30 Dansemik i forsamlingshuset.

22:00 Fyrværkeri.

Tirsdag 19. juli.

Arsuk Skole og Foreningen Norden arrangerer dagen.

8:00-9:30 Morgenmad på skolen.

9:30-12:00 Børnene har salg af egne produkter.

12:00 Spisning (varm mad) på skolen.

14:00-16:00 Forskellige lege på fodboldbanen.

19:00 Arrangement i forsamlingshuset. Børnene spiller musik, der er kaffe og the, samt dansemik.

Onsdag 20. juli.

Menighedsrådets arrangerer dagens program.Kirken fylder 75 år denne dag.

Torsdag 21. Juli.

Fisker- og fangerforeningen Arsuk (AAPP) samt Fritidsjægerforeningen Arsuk arrangerer dagen.

Fredag 22. juli

Jubilæumskomiteen arrangerer festdagsprogram.

8:00 Flaghejsning udenfor Kommunekontoret. Bygdebestyrelsesformanden holder tale, og der synges salme og sange. Morgenmad for alle i forsamlingshuset.

10:00 Gudstjeneste.

10:30 Nedlægning af kranse til minde for de afdøde i havet. Formanden for AAPP holder tale. Salme synges.

12:00 Grønlandsk mad for alle i forsamlingshuset.

13:00 Kaffemik for alle i alderdomshjemmet.

15:00 Afdækning af mindeplade. 200 balloner sendes til vejrs.

18:00 Gallamiddag for indbudte gæster. Aftenen vil indeholde underholdning med skolens musikgruppe samt sange. Alle er velkomne til at holde tale.

22:00 Fyrværkeri 22:30 Dansemik.

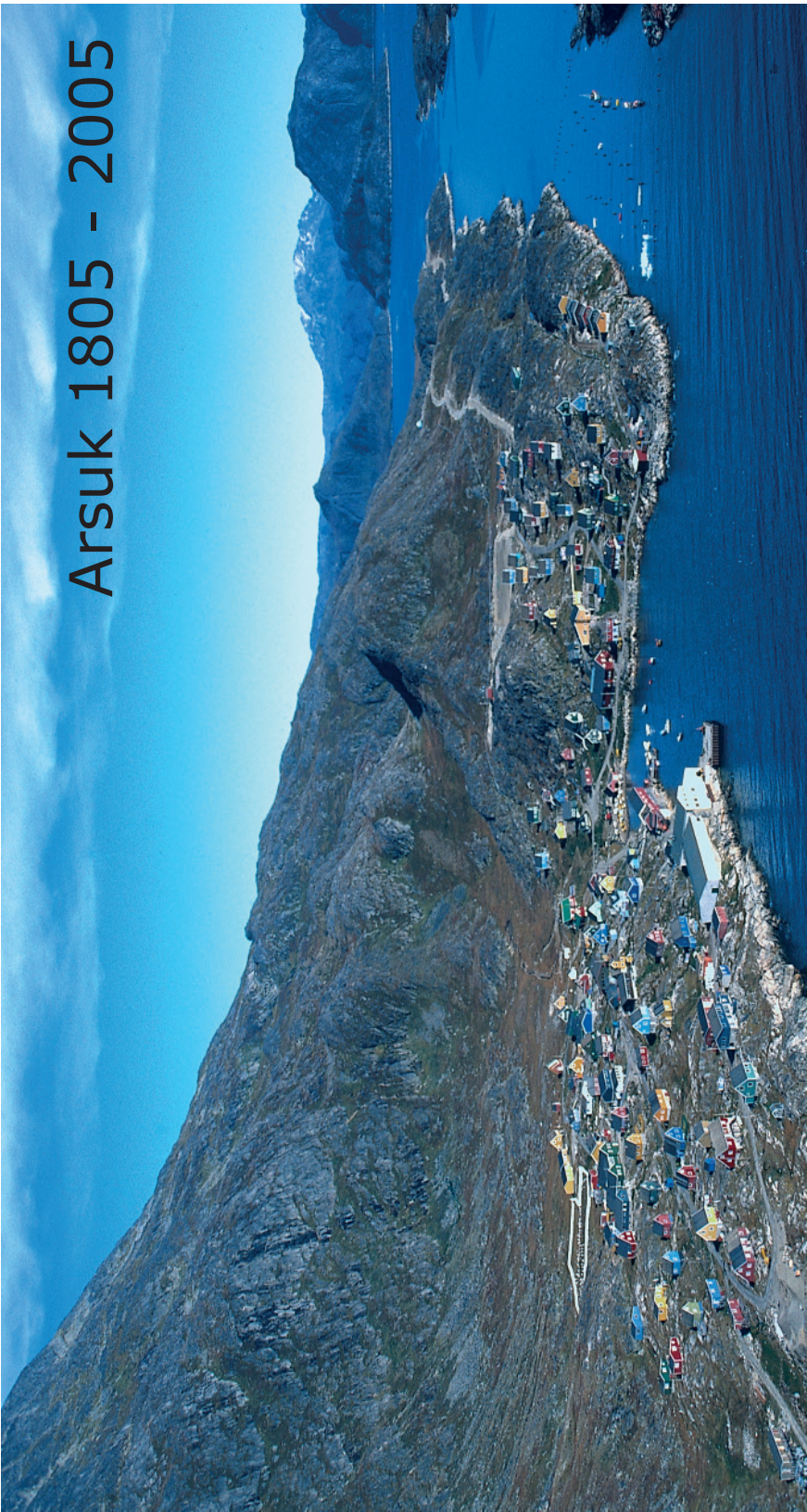
Lørdag 23. juli

Jubilæumskomiteen arrangerer dagens program.

Søndag 24. juli

Pameeq 45 og oldboys i Arsuk arrangerer dagen.

10:00 Udflugt til Eqaluit, hvis vejret tillader det. Der vil være forskellige aktiviteter med bold, grill og grønlandsk mad. Der sørges for jolletransport.





Velkommen - Tikilluarit

I anledning af Arsuk’s 200 års jubilæum vil vi med denne specialudgivelse byde dig rigtig hjertelig velkommen til Arsuk.

Til september er det nemlig 200 år siden, at udstedet Arsuk blev grundlagt. Formanden i Fiskenæsset, Jonas Jensen Berglund fik dengang til opgave at finde velegnede steder til placering af udsteder ved Paamiut, og han udpegede stedet Arsuk den 1. september 1805. Først hed det Putugoq, det grønlandske navn for storetå, opkaldt efter en klippe, der lignede en sådan, men fra 1810 blev det officielt til Arsuk.

Jubilæumsarrangementerne afholdes i juli måned i uge 29, og allerede i uge 27 afvikler Foreningen Norden deres venskabsbystævne.

Området

Arsuk betyder på grønlandsk ”Det elskede Sted”, og sandt at sige er hele området et paradis for en naturelsker, hvilket du måske vil kunne opleve under dit besøg.



Bygden ligger fredfyldt i læ ved foden af det 1418 meter høje Kuunnaat Fjeld. Området danner samtidig porten ind til den nordlige besejling af Arsukfjorden.

Et paradis på godt og ondt kan man sige, idet naturens kræfter indimellem er eneherkende, og vi mennesker underlagt dens kræfter og luner. For eksempel i vinterhalvåret, når området hjem søges af kraftige sydøststorme (föhnvinde fra indlandsisen) med vindstød på flere hundrede kilometer i timen, temperaturstigninger på 20 grader indenfor samme døgn og masser af nedbør i form af regn, som efterhånden slår over i sne, hvorefter landskabet reetableres. I sommermånederne kan storisen volde lidt vanskeligheder med besejlingen af Arsuk, men ellers er der isfrit hele året. Specielle strømforhold og dybder på over 700 meter bevirker, at det kun er i rigtig hårde vintre, at Arsukfjorden fryser til.

Geografisk er Arsuk placeret i Sydvestgrønland, beliggende i Paamiut Kommuniat. Den ligger på højde med Bergen i Norge. Vinteren i Arsuk er ikke så kold endda, minus 20 grader, når det er koldest og om sommeren op til omkring 20 grader, men så er det også varmt. Det placerer Arsuk på grænsen af det subarktiske og lavarktiske klima. Geologisk er området uhyre interessant med nogle af verdens ældste bjergkæder inde i Arsukfjorden, særlig i Ivittuut. Der findes omkring hundrede forskellige mineraler og

sten, hvoraf knap halvdelen gør Ivittuut unik ved kun at findes netop der. Plantelivet er grønt og frodigt grundet de forholdsvise høje temperaturer, og inde ved Ivittuut findes endda en mindre skov med træer.



Dyrelivet er især præget af fuglene i området. I tusindvis yngler de ved fuglefjeldet inde i Arsukfjorden. Det er mest ridder og lomvier, der her er i overtal, men derudover findes mange andre land- og havfugle, ligesom havørnen er kendt og yngler i fjorden. Af pattedyr er der kun nogle få på land. Snehare, polarræv, får og moskusokser, hvor de 2 sidstnævnte tilstedeværelse er skabt af mennesket.

I 1987 iværksatte Ivittuut Kommune udsætning af moskusokser for at se, hvorledes disse dyr ville trives i Sydgrønland. Forsøget har været en stor succes. De 15 udsatte kalve er på knap 20 år blevet til 250-300 dyr. Dette på trods af en samlet bortskydning af 20 - 30 dyr om året.

Isbjørnen er en meget sjældent gæst, men i 1993 blev der dog skudt en lige midt i byg-

den. I havet finder man forskellige sæler, og vågehvalen (sildepisker) er den hyppigst forekommende hval.

Foreningen Norden

Venskabsbykæden, som Arsuk er medlem af, er med sine 9 byer en af de største i Norden. Formålet med disse træf er at styrke især de kulturelle forhold og fælles nordiske interesser.

I 1997 var Arsuk for første gang vært i venskabsbykædens årlige træf. 50 mennesker gæstede Arsuk, hvor indlogering foregik privat ved de grønlandske familier. Arrangementet var præget af forsinkelser ved Grønlandsfly blandt andet på grund af vejrforholdene. Forsamlingshuset blev derfor midtpunkt for de fleste fælles aktiviteter, men vi savnede alle udflugterne i den meget smukke natur i Arsukfjorden.



Bygden

Arsuk hører under Paamiut Kommuniat, og er den eneste beboede bygd i kommunen. Bygden administreres gennem Arsuk Filialkontor. Filialkontoret tager sig af alle kommunale anliggender og administrerer desuden boliger for boligselskabet INI.

Der bor i øjeblikket omkring 150 mennesker i Arsuk, hvilket er ca. 1/3 af antallet i forhold til storhedstiden i 70’erne og 80’erne. Da torsken forsvandt, flyttede folk fra bygden, men inden da oplevede man gyldne tider i Arsuk. På et tidspunkt var den placeret som nr. 2 på listen i verden over byer med højeste indtægt, målt i gennemsnit pr. indbygger, kun overgået af en by i Kuwait.

De gode tider har da også præget bygden, der i dag er meget velfungerende med et bredt udbud af servicefunktioner. I 1990’erne er der bygget sygeplejestation, ældrekollektiv, børnehave, servicehus (vaskeri/bad/stenslibning), KNI butik og et forbrændingsanlæg.

Skolen, der er fra 1891, blev totalrenoveret i 2003 efter principperne om Atuarfitsialak, Den gode Skole.

Såvel klasseværelser som faglokaler fremstår som lækre og nye. Skolen rummer desuden musiklokale, edb-stue med internetadgang samt bygdens bibliotek.

Skolen har i øjeblikket kun ca. 25 elever fra børnehaveklasse til 9.klassetrin. De sidste skoleår foregår på skolen i Paamiut.



Bygdens første kirke blev taget i brug i 1891, men blev med tiden for lille. Den nuværende kirke blev officielt taget i brug 20. juli 1930. Det var indbyggerne selv i samarbejde med deres kateket Abel Kristiansen, der ønskede at bygge den ny kirke. I 1974 blev den yderligere forlænget med 4 meter fra alteret af, og der blev installeret elektriske lys. Det var på det tidspunkt at indbyggertallet var godt og vel 400. I år 2000/01 skete en omfattende renovering.

De kirkelige handlinger forstås i dag af ufaglært kateket Peter Sørensen, og ved særlige lejligheder af pastor emeritus Abel Jakobsen. Abel Jakobsen fungerer også som kirkens organist.



Kommunens filialkontor er behjælpeligt med adgang til kirken.

Der er ingen forlystelsessteder i bygden udover forsamlingshuset, som bruges af borgerne til fest- og dansemik. Her er der mulighed for at opleve grønlandsk sang, dans og musik.

Bogen om Arsuk

”Taamani taamaassimapput” er titlen på Julius Jakobsens bog om Arsuk. Oversat til dansk betyder det ”Sådan var det dengang”. Bogen er udgivet på bogforlaget Atuak-kiorfiit, og den omhandler fortællinger fra Arsuk og omegn og egne oplevelser og genfortællinger fra andre.

På gensyn - Takuus.